

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 1 Grasland met rustperiode

Beschrijving

Het in acht nemen van een rustperiode op grasland is vooral voor weidevogels van belang. Ze biedt rust aan broedende vogels door de kans op verstoring van de legsels te minimaliseren. Ook kan het functioneren als opgroeigebied voor jonge weidevogels.

Afbakening

- Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 7 en/of 8

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie periode onder pakketten)
- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats
- *Pakket l en m*: De beheereenheid wordt vanaf 1 maart en voor de rustperiode niet gemaaid
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan

Aanvullende beheervoorschriften

- Op het moment dat de beheereenheid gemaaid mag worden dient het van binnen naar buiten gemaaid te worden
- Het is niet toegestaan de beheereenheid 's nachts te maaien

Pakketten

De rustperiode betreft de periode:

- a) 1 april tot 1 juni
- b) 1 april tot 8 juni
- c) 1 april tot 15 juni
- d) 1 april tot 22 juni
- e) 1 april tot 1 juli
- l) 1 mei tot 15 juni; het gras wordt vanaf 1 maart en voor de rustperiode niet gemaaid
- m) 8 mei tot 22 juni; het gras wordt vanaf 1 maart en voor de rustperiode niet gemaaid

De rustperiode wordt standaard op 1 juni gezet. Tijdens het weidevogelseizoen wordt beoordeeld of de rustperiode verlengd dient te worden.

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 2 Kuikenvelden

Beschrijving

Het pakket kuikenvelden heeft een vergelijkbaar doel als het pakket 1. De rustperiode wordt echter niet van tevoren vastgelegd van datum x tot datum y, maar wordt ad hoc bepaald om rust te creëren op plaatsen waar dit nodig is.

Afbakening

- Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 4 en/of 8

Beheereisen

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van x weken (zie beschreven onder pakketten)
- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan

Aanvullende beheersvoorschriften

- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn.
- Kuikenvelden mogen op zijn vroegst op 1 juni worden gemaaid.
- Het is niet toegestaan de kuikenvelden 's nachts te maaien

Pakketten

De rustperiode ligt in de periode 17 mei tot 1 augustus, en heeft een duur van tenminste:

- a) 2 weken
- b) 3 weken
- c) 4 weken
- d) 5 weken
- e) 6 weken

De kuikenvelden hebben standaard een rustperiode van twee weken. Tijdens het weidevogelseizoen wordt beoordeeld of de rustperiode verlengd dient te worden.

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 3 Plas-dras

Beschrijving

Plas-dras biedt een aantrekkelijke biotoop voor weidevogels om te rusten en te foerageren. Op plas-draspercelen kunnen voor het eigenlijke broedseizoen soms honderden weidevogels worden aangetroffen. De aantrekkingskracht is daarmee erg groot en gehoopt wordt dat een deel van deze weidevogels zal besluiten in het gebied te blijven om te broeden. Daarnaast bieden plas-draspercelen ook foerageer- en rustmogelijkheden buiten het directe broedseizoen, bijvoorbeeld voor al uitgevlogen jonge vogels en doortrekkers.

Het plas-draspakket a t/m d bestaat uit een grotendeels onder water staand graslandperceel. De periode waarin het perceel onder water staat kan variëren van 2 maanden tot bijna een half jaar. In deze periode staat op het perceel steeds minimaal op 60% van de oppervlakte een waterlaag van minimaal 5 cm, zodat het overige deel van het perceel drassig zal worden. Aan het eind van de plas-drasperiode zal het perceel weer droogvallen, waarna het perceel zich kan herstellen, of weer ingezaaid moet worden.

Het onderdeel Greppel plas-dras (pakket e t/m h) is een kleinschalige variant van plas-dras en is gericht op het ontwikkelen van specifieke plas-dras condities langs greppels en slotjes. De kracht van greppel plas-dras is het feit dat de beheereenheid in zijn geheel of voor een groot gedeelte wordt geïnundeerd, dit geeft tevens een variatie in de perceel vegetatie. Bij een greppel plas-dras zullen met name in de kuikenfase veel weidevogelgezinnen gebruik maken van deze waterrand, die vanwege zijn insectenrijkdom een gunstige foerageerlocatie vormt. Greppel plas-dras is ook mogelijk als last minute variant (pakket i t/m l)

De pakketten met een rustperiode tot na 15 augustus zijn bestemd voor soorten anders dan weidevogels.

Afbakening

- Pakket a t/m h: Cumulatie niet toegestaan
- Pakket i t/m l: Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 1, 2, 4, 5, 6 en 8

Beheereisen

- De beheereenheid is geïnundeerd (100% drassig). De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)

Aanvullende beheervorschriften

- De beheereenheid is jaarlijks geïnundeerd.
- *Pakket a t/m d*: Op minimaal 60% van het oppervlak van de beheereenheid is de laag water tussen de 5 en 20 cm diep
- *Pakket e t/m l*: Op minimaal 60% van het oppervlak van de beheereenheid is de laag water ten minste 5 cm diep
- *Pakket i t/m l*: Bij het afsluiten van het pakket wordt de begindatum van de inundatie in de overeenkomst tussen deelnemer en collectief duidelijk vermeld.
- *Pakket i t/m l*: In de periode tussen 1 mei en 1 augustus wordt een rustperiode gerealiseerd van ten minste a weken (zie beschreven onder pakketten)

Pakketten

De inundatieperiode betreft de volgende periode:

- a) Van 15 februari tot 15 april

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

- b) Van 15 februari tot 15 mei
- c) Van 15 februari tot 15 juni
- d) Van 15 februari tot 1 augustus
- e) Van 15 februari tot 15 april
- f) Van 15 februari tot 15 mei
- g) Van 15 februari tot 15 juni
- h) Van 15 februari tot 1 augustus
- i) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 3 weken
- j) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 1 maand
- k) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 6 weken
- l) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, tenminste 2 maanden

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 4 Legselbeheer

Beschrijving

Om weidevogels te beschermen is het lang niet altijd nodig om alle percelen waarop zich broedende weidevogels bevinden, te beleggen met een rustperiode. Bijvoorbeeld omdat de dichtheid aan weidevogels vrij laag is. In dit soort situaties kan het pakket landbouwgrond met legselbeheer een invulling geven aan weidevogelbeheer, door het legsel en de onmiddellijke omgeving hiervan te beschermen tegen landbouwkundige werkzaamheden.

Landbouwgrond met legselbeheer kan zowel bestaan uit grasland als uit bouwland. Door het plaatsen van nestbeschermers of het op andere wijze ontzien van de legfels bij werkzaamheden, wordt de kans op het uitkomen van het legsel sterk vergroot. Percelen met legselbeheer hebben over het algemeen weinig nut als foerageergebied voor jonge weidevogels, tenzij gekozen wordt voor een combinatie met een kruidenrijke weidevogelgraslandrand.

Het perceel wordt grotendeels normaal agrarisch gebruikt. Nesten worden gemarkeerd met stokken of nestbeschermers om ze te ontzien bij landbouwwerkzaamheden, zoals maaien, weiden of zaaien.

Afbakening

- Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 2 en/of 8

Beheereisen

- *Pakket a*: Op de percelen wordt gezocht. Gevonden nesten worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijv stalkaart of geo informatie). Indien een perceel grasland wordt gemaaid of anderszins bewerkt, wordt een enclave van tenminste 50 m² met minimaal een straal van 3,5 m aangehouden om de aanwezige gevonden nesten. Bij beweiding is een nestbeschermer geplaatst.
- *Pakket b*: Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)
- *Pakket b*: In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats

Aanvullende beheervoorschriften

- *Pakket a en b*: Kan alleen worden afgesloten op percelen met aanwezige legfels van doelsoorten.
- *Pakket a*: De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen een of enkele malen afgezocht op aanwezige legfels. Gevonden legfels worden gemarkeerd, geregistreerd, en gemeld bij het Collectief.
- *Pakket a*: Indien een perceel grasland met nesten wordt gemaaid of anderszins bewerkt, wordt een enclave van tenminste 50m², met een straal van tenminste 3,5 m om de aanwezige nesten gevrijwaard van alle landbouwkundige werkzaamheden; indien het graslandperceel wordt beweide, dan wordt het vee geweerd van de gevonden nesten.
- *Pakket a*: Op het moment dat de beheereenheid gemaaid mag worden dient het van binnen naar buiten gemaaid te worden
Het is niet toegestaan de beheereenheid 's nachts te maaien
- *Pakket b*: Indien een perceel bouwland met nesten wordt bewerkt, dan wordt het nest gespaard door het tijdelijk te verplaatsen, of door middel van een nestbeschermer, of door om het nest heen te werken.

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

- *Pakket b:* Er wordt een rustperiode in acht genomen van ten minste 15 april tot en met 15 mei. Als eerder dan 15 april legsels worden aangetroffen dan geldt de rustperiode vanaf het moment dat er legsels zijn geconstateerd en gemeld bij het Collectief. In deze periode worden geen werkzaamheden uitgevoerd zoals zaaien, frezen, schoffelen en eggen.

Pakketten

- a) Nestbescherming op grasland of bouwland.
- b) Rustperiode op bouwland 15 april – 15 mei.

Dit pakket kan alleen worden toegepast als op het betreffende perceel op twee zijden Kruidenrijke graslandranden (A05h/i) liggen of er Kuikenvelden (A02) (tenminste 2 keer 6 m breed) worden gerealiseerd. Een uitzondering wordt gemaakt voor percelen bouwland en graslandpercelen waar wordt beweid.

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 5 Kruidenrijk grasland

Beschrijving

Kruidenrijk grasland is van groot belang voor de biodiversiteit. In weidevogelgebieden vormen kruidenrijke graslanden terreinen waar kuikens kunnen opgroeien. De bloeiende kruiden trekken insecten aan waarop zij kunnen foerageren. In kleinschalige landschappen vormen diezelfde insecten ook de voedselbron van diverse vogelsoorten die in het struweel of in bomen broeden. Vlinders hebben baat bij de beschikbare nectar, en ook kleine zoogdieren profiteren van het ruime insectenaanbod.

Langs sloten en waterpartijen zijn kruidenrijke graslanden van belang voor libellen en amfibieën.

Afbakening

- Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 7 en/of 8
- De beheereenheid is ingeval van randenbeheer (variant h of i) minimaal 2 tot maximaal 6 meter breed

Beheereisen

- *Pakketten a t/m c*: er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten)
- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de beheereenheid
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd
- Minimaal a (zie beschreven onder pakketten) verschillende indicatorsoorten uit lijst b zijn in transect aanwezig in de periode x tot y (groeiseizoen)
- *Bij pakketten a t/m c*: Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan

Aanvullende beheervorschriften

- In de rustperiode wordt de beheereenheid niet beweid, gemaaid, gerold, gesleept, of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan. Beweiding gedurende de rustperiode is toegestaan indien variant 5h en 5i worden uitgevoerd.
- Op het moment dat de beheereenheid gemaaid mag worden dient het van binnen naar buiten gemaaid te worden
- Het is niet toegestaan de beheereenheid 's nachts te maaien
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. voor pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel.
- Uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan buiten de rustperiode (pakket a t/m c). Bemesting is in het geheel niet toegestaan in het geval van pakket h en i.
- Pakketten a t/m c: Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede keer maaien en afvoeren is toegestaan.
- *Pakketten h en i*: Beweiding van de beheereenheid is toegestaan wanneer de beheereenheid is gelegen langs de randen van een perceel.
- Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.

Pakketten

- a) Kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 15 juni, 4 verschillende indicatorsoorten
- b) Kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 22 juni, 4 verschillende indicatorsoorten

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

- c) Kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 1 juli, 4 verschillende indicatorsoorten
- h) Kruidenrijke graslandrand met rustperiode van 1 april tot 15 juni, klasse A: 4 verschillende indicatorsoorten
- i) Kruidenrijke graslandrand met rustperiode van 1 april tot 15 juni, klasse B: 8 verschillende indicatorsoorten

De rustperiode wordt standaard op 15 juni gezet. Tijdens het weidevogelseizoen wordt beoordeeld of de rustperiode verlengd dient te worden.

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 6 Extensief beweid grasland

Beschrijving

Extensief beweid grasland is bedoeld voor weidevogels die voorkomen op wat korter grasland en een bepaalde beweidingdruk kunnen hebben. Het dient zowel als broedgebied als voor foerageergebied voor oudere vogels en kuikens. Extensief beweid grasland is structuurrijk grasland, omdat er vanwege de lage veedichtheid verschillen in het beweidingpatroon ontstaan. Landbouwkundige werkzaamheden en chemische onkruidbestrijding niet zijn toegestaan in de rustperiode. Wel mag er beweid worden met een lage beweidingdichtheid. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan omdat kruiden insecten aantrekken, die als voedsel dienen voor de weidevogels en hun kuikens en daarmee van belang zijn voor het broedsucces van de weidevogels.

Afbakening

- Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 7 en/of 8

Beheereisen

- Beweiding is verplicht vanaf datum x tot datum y met minimale a en maximale veebezetting b (GVE/ha) (zie beschreven onder pakketten)

Aanvullende beheervorschriften

- *Pakket a en c:* Rustperiode is van 1 april tot 15 juni
- Tijdens de rustperiode wordt de beheereenheid niet gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan
- Op het moment dat de beheereenheid gemaaid mag worden dient het van binnen naar buiten gemaaid te worden
- Het is niet toegestaan de beheereenheid 's nachts te maaien.

Pakketten

- a) Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha
- c) Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, minimaal 1 en maximaal 3 GVE/ ha

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 7 Ruige mest

Beschrijving

Het uitrijden van ruige mest is gunstig in een totaalaanpak voor weidevogelbeheer. Het bevordert een 'rustige' grasgroei, waardoor het gewas minder vol wordt en geschikter voor kuikens. Ook zorgt ruige mest voor meer structuur in het gewas en biedt het meer ruimte voor kruiden. De organische mest zorgt bovendien voor een rijk bodemleven waarop oudervogels kunnen foerageren. Ten slotte wordt het stro in de ruige mest door sommige vogels, kieviten met name, ook gebruikt als nestmateriaal.

Afbakening

- Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 1, 5, 6 en/of 8

Beheereisen

- Bemesting met ruige stalmest is verplicht; melding achteraf binnen 2 weken

Aanvullende beheervorschriften

- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige stalmest per hectare uitgereden.
- De ruige stalmest wordt in één keer tussen 1 februari en de begindatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket, óf vanaf de dag volgend op de einddatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket tot 1 september opgebracht, waarbij per beheerjaar slecht één melding gedaan mag worden.
- Van het uitrijden van de ruige stalmest wordt binnen twee weken na dat uitrijden melding gedaan in het administratiesysteem van het Collectief. De melding gaat vergezeld van een kaart met een topografische ondergrond waarop de beheereenheid is, dan wel beheereenheden zijn, aangegeven waarop de ruige stalmest is uitgereden.

Pakketten

- a) Ruige mest

Beheerpakketten Leefgebied Open Grasland

Pakket 8 Hoog waterpeil

Beschrijving

Voor de instandhouding van vitale weidevogelpopulaties is het noodzakelijk dat naast het optimaliseren van het beheer ook de inrichting wordt geoptimaliseerd ten aanzien van waterpeil. Hierdoor is het bodemleven beter beschikbaar, wordt de grasgroei vertraagd en ontstaat er meer variatie in structuur van de grasmat.

Afbakening

- Cumulatie toegestaan met beheerpakketten 1, 2, 4, 5, 6 en/of 7

Beheereisen

- Sloopwater, oppervlaktewaterpeil is van 1 februari tot 15 juni minimaal x cm (zie beschreven onder pakketten) hoger dan eerste volgende watergang aangrenzende aan beheereenheid

Aanvullende beheervorschriften

- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond.
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Te allen tijde, echter, moet op de beheereenheid de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) gerealiseerd zijn.
- Er is een schriftelijke toestemming nodig van het waterschap.
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwtejes te meten

Pakketten

- a) Het (oppervlakte-)waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 20 cm verhoogd t.o.v. het omringend waterpeil.
- b) Het (oppervlakte-)waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 30 cm verhoogd t.o.v. het omringend waterpeil.
- c) Het (oppervlakte-)waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 40 cm verhoogd t.o.v. het omringend waterpeil.